

S.C. CAPITEL PROIECT S.R.L.

MEMORIU GENERAL

AFERENT ACTUALIZARE PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI

COMUNA ȘUGAG

Județul ALBA

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

S.C. CAPITEL PROIECT S.R.L.
B-dul. Ferdinand I, nr.8
510 114, Alba Iulia, jud. Alba
J01/260/1997
CUI RO 9479480
Tel/fax : (+40)258 811 500
Tel: (+40)744 633 713
E-mail: capitel_proiect@yahoo.com

MEMORIU GENERAL

AFERENT ACTUALIZARE PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI
COMUNA ȘUGAG
Județul ALBA

Proiect nr. 41 / 2010

BENEFICIAR: CONSILIUL LOCAL ȘUGAG

PROIECTANT GENERAL: S.C. CAPITEL PROIECT S.R.L.
B-dul Ferdinand I, nr.8, Alba Iulia, Jud. Alba
Arh. Barbieri Marius

COLABORATOR URBANISM: S.C. URBAN SYNAPSE S.R.L.-D.
Str. Alexandru Ioan Cuza, nr. 18, Blaj, jud. Alba
urb. Alexandru Damian, urb. Laura Damian

COLECTIV DE ELABORARE:

sef proiect: arh. MARIUS BARBIERI
urbanism : arh. MARIUS BARBIERI
urb. LAURA DAMIAN
urb. ALEXANDRU DAMIAN

istorie/mediu: ist. GLIGOR MIRCEA
demografie: soc. SIMONA BRANIȘTE
foto: ist. GLIGOR MIRCEA

SUBPROIECTANTI, COLABORATORI:

Apa, canal: sing. IOAN NISTOR
Drumuri: ing. EMIL BODEA
Electrice: sing. VIOREL MACARIE

August 2013

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

BORDEROU DE PIESE SCRISE ȘI DESENATE

A. PIESE SCRISE

Memoriu general

Regulament local de urbanism

1. INTRODUCERE

- 1.1. Date de recunoaștere a documentației
- 1.2. Obiectul P.U.Z.
- 1.3. Surse documentare

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

- 2.1. Evoluția zonei
- 2.2. Încadrarea în localitate
- 2.3. Elemente ale cadrului natural
- 2.4. Circulația
- 2.5. Ocuparea terenurilor
- 2.6. Echipare edilitară
- 2.7. Probleme de mediu
- 2.8. Opțiuni ale populației

3. PROPUNERI DE DEZVOLTARE URBANISTICĂ

- 3.1. Concluzii ale studiilor de fundamentare
- 3.2. Prevederi ale P.U.G.
- 3.3. Valorificarea cadrului natural
- 3.4. Modernizarea circulației
- 3.5. Zonificare funcțională-reglementări, bilanț teritorial, indici urbanistici
- 3.6. Dezvoltarea echipării edilitare
- 3.7. Protecția mediului
- 3.8. Obiective de utilitate publică

4. CONCLUZII - MĂSURI ÎN CONTINUARE

5. ANEXE

B. PIESE DESENATE

1. Încadrare la nivel național, regional și județean
2. Încadrare la nivel regional și local
3. Încadrare în teritoriu
4. Situație existentă
5. Reglementări urbanistice
6. Regim juridic
7. Unități teritoriale de referință
8. Rețele edilitare

**PLANULUI URBANISTIC ZONAL
LUNCILE PRIGOANEI – ȘUGAG**

1.1 Obiect PUZ

Solicitări ale temei program

Planul urbanistic zonal va cuprinde propuneri de organizare spațială pe baza direcțiilor de dezvoltare ale zonei pentru valorificarea potențialului de dezvoltare turistică. Pentru aceasta se va lua în studiu amplasamentul de la Luncile Prigoanei, situat pe teritoriul administrativ al comunei Șugag, pe cursul mediu și superior al pârâului Prigoană, în aval de Cantonul Silvic, pe versantul nordic al muntelui Vârfului Pătru.

Pentru elaborarea PUZ – Luncile Prigoanei s-au solicitat piese scrise și piese desenate la scara: 1:20.000 și 1:1.000, cartograme, scheme, conform Indicativ: GM – 010 – 2000 , precum și Regulamentul de Urbanism aferent. Conținutul și modul de prezentare trebuie să fie conform legislației în vigoare sau a documentelor ce vor apărea ulterior.

Prin tema de proiectare stabilită de către beneficiar se propune restructurarea și reparcelarea terenurilor destinate a fi concesionate, restructurarea și organizarea infrastructurii de transport și a spațiilor de parcare, infrastructura edilitară, spațiile de cazare și cele destinate serviciilor, precum și alte amenajări, dotări și servicii impuse de necesitățile investiției.

Obiectivele urmărite de acest studiu sunt:

- realizarea unui centru de interes turistic în zona de plecare/sosire a viitoarei pârtii de schi, care să ofere toate serviciile necesare pentru dezvoltarea turismului de iarnă (și nu numai) în zonă.
- cunoașterea globală, pluridisciplinară a problemelor din teritoriul studiat, cu identificarea disfuncționalităților și a posibilităților de dezvoltare;
- reparcelarea, ținându-se cont de schimburile de teren ce au avut loc de la elaborarea PUZ-ului anterior până în prezent, și crearea unui țesut bine structurat, care să înglobeze construcțiile deja realizate, și să dea direcții clare de dezvoltare pentru construcțiile noi;
- delimitarea zonelor naturale necesar a fi protejate.

Documentația cuprinde propuneri cu privire la valorificarea rațională a cadrului natural și reglementări privind terenurile ce urmează a fi construite sau amenajate.

Pe parcursul elaborării, lucrarea a fost întocmită cu consultarea organelor de decizie județene și locale, respectiv “Direcția de Urbanism” din Consiliul Județean Alba și Primăria Comunei Șugag.

1.2 Surse documentare

Lista studiilor și proiectelor elaborate anterior PUZ:

- PUG Șugag, elaborat de SC Capitel Proiect SRL în anul 2010;
- Planul de dezvoltare durabilă a județului Alba 2007 – 2013;
- PATJ Alba;
- PATZIO „Domeniu Schiabil Șureanu”.

REGLEMENTARI TEHNICE SI LEGISLATIVE PRINCIPALE:

- Legea 50/1991(R) privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor, cu modificările și completările ulterioare;
- Formularele, procedura de autorizare și conținutul documentațiilor prevăzute la art. 2 din Legea 50/1991;
- Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul - cadru al planului urbanistic general, reglementare tehnică, indicativ GPO38/99 aprobată prin Ordinul nr. 13N/ martie 1999 al MLPAT;
- Ghid privind elaborarea și aprobarea Regulamentelor locale de urbanism, reglementare tehnică, indicativ GM-007-2000 aprobată prin Ordinul nr. 21/N/2000 al MLPAT

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

- Legea 5/06 martie 2000 privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – Zone protejate;
- Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare (versiune actualizată 2009);
- O.G. nr. 43/2000 – Republicată – privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național;
- Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil (cu modificările și completările la zi) - Secțiunea a III-a – Zone protejate;
- Legea 422/2001, republicată, privind protejarea monumentelor istorice;
- Legea 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 575/2001 privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea V-a – Zone de risc natural
- Legea nr. 363/2006 privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea I – Rețele de transport;
- Legea nr. 171/1997 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a II-a – Apa, cu modificările ulterioare
- Lege nr. 190 din 26.05.2009 Secțiunea a VIII-a zone cu resurse turistice;
- O.U.G. 195/22 decembrie 2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare
- O.U.G. 57/20 iunie 2007 privind regimul ariilor protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice;
- O.G. nr. 27/27.08.2008 pentru modificarea și completarea legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului
- OUG nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea VIII – Zone cu resurse turistice
- Hotărârea nr. 31 din 24 ianuarie 1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizarea a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului; publicată în M.O. nr. 22 din 30 ianuarie 1996;
- Hotărârea Guvernului nr. 525/1996, republicată, pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism
- Hotărârea Guvernului nr. 1122/2002 pentru aprobarea condițiilor și a procedurii de atestare a stațiilor turistice, precum și pentru declararea unor localități ca stațiuni turistice de interes național respectiv local; publicată în M.O. nr. 770 / 23. octombrie 2002;
- Hotărârea Guvernului nr. 382/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale;
- Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- Hotărârea nr. 26/26.09.2006 a Consiliului Superior al registrului Urbaniștilor din România pentru aprobarea Regulamentului privind dreptul la semnătură pentru documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism;
- Ordinul nr. 2.314.2004 al ministrului culturii și cultelor privind aprobarea listei monumentelor istorice, actualizată, și a listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările și completările ulterioare;
- Codul Silvic din 19.03.2008 (text actualizat, 2012);
- Ordin nr. 839 din 12.10.2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50 pe 1991;
- Ordin nr. 1964 din 13/12/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

DATE STATISTICE

Datele statistice folosite la elaborarea actualului P.U.Z. au fost eliberate în anul 2010 de către Direcția Județeană de Statistică Alba.

SUPORTUL TOPOGRAFIC AL P.U.Z.

Suportul topografic pentru elaboarea actualului P.U.Z. a fost pus la dispoziție de către beneficiar sub forma:

- Ortofotoplan pentru zona de studiu
- Hărți topografice 1: 25 000
- Planuri 1:5 000.
- Ridicări topo 1 : 1000

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

2.1 Evoluția zonei

2.1.1 Date privind evoluția zonei

Zona care face obiectul prezentului studiu aparține de comuna Șugag, satul Tău-Bistra, fiind situată în extravilanul acestuia, în zona montană înaltă.

Secole la rând, acest areal a fost utilizat ca zonă de pășunat alpin de către comunitățile umane de pe Valea Sebeșului.

Totodată acest areal a fost și teritoriu de graniță între Transilvania și Țara Românească, și de comunicare între păstorii de pe cei doi versanți ai Carpaților. În perioada stăpânirii austro-ungare, în condițiile intensificării exploatarei populației românești, mulți locuitori de la nord de Carpați au fugit în sud, utilizând acest culoar (cu riscul de a fi „prigoniți”, dacă erau prinși). De la aceste istorisiri provine și denumirea zonei "Luncile Prigoanei".

Începutul valorificării potențialului energetic al râului Sebeș după 1970, a favorizat antropizarea mai accentuată a zonei. Frumusețea locurilor și îmbunătățirea infrastructurii de acces a favorizat dezvoltarea turismului, manifestată prin construirea cabanei turistice de la Oașa și creșterea capacității de cazare de la cabana Șureanu.

După 1990, în condițiile scăderii interesului pentru creșterea animalelor și prezența unor teritorii de pășunat în exces, administrația locală a comunei Șugag, principalul deținător al acestor terenuri, a luat în considerare posibilitatea direcționării lor spre turism. Astfel, în anul 1995 s-a întocmit primul PUZ care trasa liniile directe în această direcție, propunând dezvoltarea zonei ca stațiune turistică. În acest context în 1998 au loc primele concesionări de terenuri pentru cabane, case de vacanță, pensiuni și alte spații de cazare aici. Datorită impedimentelor majore, legate mai ales de lipsa infrastructurii de acces și a celei edilitare, acest proiect nu s-a putut realiza, dimpotrivă au început să se manifeste tendințe de dezvoltare haotică în zonă, care au impus realizarea unei noi documentații de urbanism.

2.1.2 Caracteristici semnificative ale Luncilor Prigoanei, relaționate cu evoluția zonei

Luncile Prigoanei este denumirea generică sub care este cunoscută întinsa poiană situată în Munții Sebeșului, la nord de Vârful lui Pătru, într-un areal montan, bogat în păduri și pășuni alpine, ce a favorizat în timp creșterea animalelor și dezvoltarea păstoritului, cu toate caracteristicile sale etnografice.

De asemenea suprafețele nesfârșite de păduri de conifere au favorizat dezvoltarea prelucrării lemnului, care cunoaște o adevărată explozie începând cu a doua parte a sec. XIX, când lemnul de aici era adus la câmpie cu ajutorul apei. Mai târziu, dezvoltarea infrastructurii de transport și a mecanizării au favorizat intensificarea exploatarei lemnului, mai ales după apariția primelor unități de prelucrare a lemnului din preajma orașului Sebeș.

Prin sălbăcia locurilor și frumusețile sale naturale, zona a constituit totodată un areal de interes turistic, manifestat mai ales începând din perioada interbelică, când crește în zonă numărul cabanelor montane construite de personalități ale vremii interesate de frumusețile locurilor, de potențialul cinegetic

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

și piscicol existent.

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

2.1.3. *Potențial de dezvoltare.*

Zona "Luncile Prigoanei" dispune de un uriaș potențial de dezvoltare turistică, mai ales în cea ce privește turismul legat de sporturile de iarnă. Caracteristicile principale care favorizează dezvoltarea unui sat de vacanță aici sunt:

- Clima cu caracteristici alpine, puternic ozonată, râurile și izvoarele bogate în apă limpede, nepoluate, și relieful specific;
- Situarea sa în apropierea limitei superioare a pădurilor de conifere, într-o zonă bogată în pajiști alpine;
- Prezența unei infrastructuri de cazare și a unei tradiții turistice în zonă;
- uriașul potențial pentru practicarea sporturilor de iarnă;
- prezența în zonă a unor rezervații naturale, de interes științific și turistic, precum rezervațiile geologice: Pintenii din Coasta Jinei, Masa Jidovului, La Grumăji și rezervațiile complexe Iezerul Șureanu, Tinoavele de la Luncile Prigoanei și Tărtărau dar și a unor obiective antropice deosebite precum Lacurile de acumulare de pe Valea Sebeșului, cetatea dacică de la Căpâlna, Castrul roman de marș de pe Aușel, mănăstirea și colonia de la Fetița etc.
- Tradițiile etnografice locale, în special cele legate de creșterea animalelor, prelucrarea artistică a lemnului, pictura pe sticlă etc, sunt tot atâtea elemente care contribuie la creșterea potențialului de dezvoltare turistică a zonei.
- Existența unor trasee turistice, de creastă și de vale, precum și situarea sa în imediata apropiere a celui mai înalt traseu auto din România "Transalpina" ce traversează lanțul muntos al Parângului.

2.2. **Încadrare în localitate**

2.2.1. *Poziția zonei față de intravilanul localității.*

Geografic, teritoriul aflat în studiu se găsește în partea de sud a teritoriului administrativ al comunei Șugag, în zona montană înaltă a munților Șureanu, în bazinul pârâului Prigoana, fiind delimitat la est de Valea Mare, la sud de masivele Vârful lui Pătru (2.130 m) și Aușel (2.009 m), la vest de zona Poarta Raiului, iar la nord de Vf. Fetița (1.695 m) fiind acoperită în cea mai mare parte de pășuni alpine și păduri de conifere.

Administrativ zona "Luncile Prigoanei" este situată în sudul comunei Șugag, pe versantul nord-estic al Munților Șureanu, într-o zonă depresionară largă, la confluența pârâului Canciu cu Valea Prigoanei, afluent de stânga al râului Sebeș.

Coordonatele sale sunt cuprinse între 45°35'23,78" și 45°34'25,63" latitudine nordică și 23°34'32,03" și 23°33'48,52" longitudine estică, la o altitudine situată între 1350 și 1470 m.

Administrativ aparține de Comuna Șugag, satul Tău-Bistra, fiind situată în extravilanul acesteia la cca. 11 km linie dreaptă și la 26 km de centrul de comună, utilizând drumul de acces pe DN 67 C și DJ 704.

2.2.2. *Relaționarea zonei cu localitatea sub aspectul poziției, accesibilității, cooperării în domeniul edilitar, servirea cu instituții de interes general*

Principala legătură, cu o lungime de 26 km, dintre centrul de comună și localitatea aparținătoare cu Luncile Prigoanei este dată de DN 67 C, până la barajul de la Oașa, după care pe DJ 704 încă 9 km. Acest drum ar putea fi scurtat cu cca 9 km dacă se va reabilita și moderniza drumul forestier de pe pârâul Prigoana. O altă posibilitate de acces în zonă este reprezentată de DC 217 – DN 67C – Tău-Bistra – Curmătură – Lacul Canciu (DJ 704) – Poarta Raiului (709 K) – Luncile Prigoanei cu o lungime de cca. 35 km.

În satul reședință de comună sunt concentrate principalele instituții și servicii. În acest context, dezvoltarea unor activități turistice specifice în zonă va trebui să fie completată pe lângă dotările edilitare

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

necesare și cu unele servicii, indispensabile, precum un punct sanitar/dispensar medical și unități de alimentație publică.

Pentru moment zona nu dispune de infrastructură edilitară.

2.3. Elemente ale cadrului natural

2.3.1. Structura geologică și relieful

Relieful zonei se încadrează în componenta nordică a masivului Parâng, formată din Munții Sebeș și Cindrel. Marea majoritate a culmilor, aproape netede sau slab înclinate, reprezintă resturile treptelor de eroziune, Borăscu și Râul Ses, fiind încadrate reliefului alpin și subalpin, cu înălțimi de peste 1800 m (Vf. lui Pătru–2130 m).

În zona înaltă a golului alpin, sunt prezente urmele unor circuri glaciare simple, situate la originea unor văi fluviatile periglaciare (Vf. lui Pătru, Sureanu), cu o expunere preponderent nordestică, marcate prin circurile morenice (Trufas 1986, p. 16).

Altitudinea de 1300-1650 m, corespunzând platformei Râul Ses, cuprinde suprafețe importante în Munții Sureanu și Cindrel, sub forma unor platouri largi, netede, cu înclinări constante spre nord, astăzi acoperite în mare parte de pajisti. În acest areal se încadrează culmile ce coboară din vârful Runcu (1.547 m), Smida Mică (1.509 m), Fetița (1.696 m), Fata (1.507 m), Păltinei (1.687 m), Culmea Balelor (1.644 m), Chicera (1.683 m), Comanului (1.618 m) etc., delimitate de mici depresiuni: Luncile Prigoanei, Poarta Raiului, Oașa, acoperite de păduri și poieni. Este zona cea mai populată cu stânilor din zonă.

Relieful specific, montan, caracterizat printr-o vegetație preponderent ierboasă și forestieră, prin stratul vegetal subțire, cu o aciditate ridicată și o litologie diversă, a influențat puternic caracteristicile solului. Predominante sunt solurile brune acide de pădure, întâlnite până la altitudini de 1200 -1400 m, iar peste 1800 m predomină solurile podzolice brune.

Din punct de vedere geologic Munții Sebesului, inclusiv zona studiată, fac parte din ciclul tectono-magmatic prebalcanian, fiind reprezentat prin sisturile cristaline ale pânzei getice mezometamorfe ale seriei Sebes-Lotru, constituite din diverse varietăți de gnaise micacee și paragnaise, amfibolice, micasisturi, cuarțite etc. Depozitele sedimentare cele mai vechi aparțin senonianului și sunt reprezentate de marne albe în alternanță cu gresiile, gresii, conglomerate cu calcare fosilifere și argile nisipoase, peste care s-au suprapus depozite sedimentare de vârstă cretacică, miocene și mai recente, cuaternare. Depozitele cuaternare sunt constituite din aluviuni grosiere și depozite proluvial-deluviale. Mișcările tectonice care au afectat edificiul Munților Sureanu, după orogeneza alpină, responsabilă de suprapunerea tectonică de mare anvergură a Pânzei getice peste Autohtonul danubian, au generat procese metamorfice, fracturi tectonice, dislocații, scufundări și ridicări alternative. Eroziunea ce a afectat ulterior construcția geologico-tectonică a M. Șureanu a contribuit la crearea de aspecte peisagistice complexe, atractive și spectaculoase.

Arealele Luncile Prigoanei și Poarta Raiului reprezintă din punct de vedere geomorfologic o zonă relativ plană, situată la circa 1.550 m altitudine, înconjurată de versanți acoperiți cu pășuni alpine sau cu păduri: spre sud, Vf. lui Pătru – 2.130 m și Vf. Aușel – 2.009 m, spre vest, Vf. Șureanu – 2.059 m, spre nord Vf. Fetița - 1.696 m și Vf. Canciu – 1.766 m.

2.3.2. Rețeaua hidrografică

Rețeaua hidrografică majoră a zonei este structurată în jurul Văii Sebesului (L 88 km, S 1.280 kmp) și parțial a Râului Mare – Cugir. La nivelul superior văile prezintă un profil longitudinal cu o înclinare mică, multe dintre ele parțial sau total păstrând caracteristicile unor văi glaciare. Odată ce coboară spre nord, văile capătă un caracter fluviatil accentuat, sculptând adânc defileuri și zone de chei cu pereți abrupti în masa sisturilor cristaline. În anumite zone, datorită eroziunii diferențiate, valea Sebesului a creat o serie de bazine intramontane cum sunt cele de la Oasa, Prigoana, Tău, Sugag, Căpâlna etc.

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

Datorită diferenței de nivel de cca. 2000 m dintre izvor și vărsare, cu o pantă medie de 30-35 m/km și un debit mediu multianual înregistrat în zona localității Sugag de 7,7 mc/s, Sebesul are un potențial energetic foarte mare, valorificat în ultimii ani (Buza, Hozoc, 1985 p. 24; Ludusan și col. 2003, p.70), prin amenajarea a patru lacuri de acumulare: Oașa, Tăul Bistra, Obreja de Căpâlna și Petrești.

Cele mai spectaculoase sunt lacurile oașa și Tău.

- **Lacul de acumulare Oașa**, finalizat în anul 1980, are o suprafață de 460 ha, cu un volum de apă estimat de 136,2 milioane m³. Lacul este situat la o altitudine de 1255 m, apele lui punând în mișcare turbinele hidrocentralei Gâlceag, cu o putere instalată de 150 MW.

- **Lacul de acumulare Tău**, a fost finalizat în anul 1983. Are o suprafață de 80 ha și un volum de apă de 21,3 milioane m³. Situat la o altitudine de 790 m, apele lui pun în mișcare turbinele hidrocentralei Sugag, cu o putere instalată de 150 MW.

Teritoriul zonei se împarte în două bazine hidrografice:

Sebesul este un afluent de stânga al Muresului, ce izvorăște de sub Vf. Cindrelul, de la o altitudine de 2100 m. Cea mai mare parte a văii Sebesului aparține din punct de vedere administrativ județului Alba, cu excepția sectorului S-E, care curge pe teritoriul județului Sibiu. După un curs spre sud și sud-vest, unde poartă numele de „Valea Frumoasei”, după numele vârfului de sub care izvorăște, (totodată un nume binemeritat datorită aspectelor peisagistice deosebit de atractive ale văii, un important punct de atracție pentru drumeția montană), își îndreaptă apele spre nord.

Despre râul Sebes se consideră că se poate vorbi doar după ce valea Frumoasei își uneste apele cu ale Tărtărăului, făcând un ocol de peste 120⁰, în drumul spre câmpia Muresului, printre masivele Munților Cindrel și Sureanu.

În drumul său spre nord, Sebesul adună o serie de afluenți dinspre cele două masive muntoase. Pe partea stângă, dinspre Cindrel, primește apele văilor Curpăt, Cibin, Bistra și Dobra. Din dreapta adună apele Sălanelor, Diudiu, Valea Mare, Prigoana, Gâlceag, Miras, în aval pe cele ale văii Groșeștilor (ce desparte satele Arți și Bârsana) și Mărtinia.

Pârâul Prigoana, cu o lungime de peste 10 km, își adună izvoarele de sub culmea Vf. lui Pătru de la peste 1.900 m și se varsă în râul Sebeș. De-a lungul lui a fost amenajat cu prilejul lucrărilor la sistemul energetic de la Gâlceag, un drum de acces, utilizat ulterior ca drum forestier, care urcă până în Luncile Prigoanei, unde se racordează la DJ 704. Starea acestui drum este deplorabilă, neputând fi utilizat de către autoturisme, cu toate că utilizarea lui ar putea scurta actuala rută, pe Oașa cu cca 7 km.

Pe lângă lacurile antropice amintite – ce fac parte din sistemul energetic național, în zona alpină înaltă se găsesc și lacuri glaciare:

- Iezerul Șureanu - situat sub vârful omonim, la 1.840 m altitudine, dimensiuni: 94 m / 57 m, suprafață: 5.334 m² și 7,3 m adâncime; este monument al naturii;
- Iezerul Cârpa – situat pe treptele superioare ale circului glaciar Cârpa (1.830 m) altitudine, suprafața: 846 m², adâncimea maximă: 1,6 m;
- Iezerușul Cârpa - situat pe treptele superioare ale circului glaciar Cârpa, la 1.840 m altitudine, suprafața: 156 m², adâncimea maximă: 1,65 m.

2.3.4. Condiții climatice

Prin poziția sa geografică, bazinul superior al văii Sebesului, implicit teritoriul analizat, este tributar unui climat continental motan, influențat de circulația curenților de aer preponderent nord-vestică, favorabil în ansamblu practicării și dezvoltării turismului – drumeție montană, în anotimpul cald și sporturi de iarnă, în sezonul rece.

Din cauza diferențelor mari de nivel dintre bazinul mijlociu al Mureșului și zona înaltă, alpină, pe teritoriul Munților Șureanu se disting trei zone climatice, cu caracteristici diferite:

- Etajul montan inferior, până la 1000 m, caracterizat prin climă relativ blândă, cu precipitații anuale cuprinse între 600 – 800 mm,

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

- Etajul montan superior , între 1000 și 1800 m, este caracterizat printr-o climă temperat moderată; temperatura medie multianuală fiind 4-7 °C, iar nivelul precipitațiilor între 800 – 1400 mm.
- Etajul alpin și subalpin, peste 1800 m, are o climă rece și umedă, cu ierni lungi, care uneori pot atinge și 6 luni, cu temperaturi medii anuale cuprinse între -2 și + 20°C și precipitații peste 1400 mm.

Valorile de temperatură diferă în funcție de anotimp, altitudine, tipul de vegetație și expunerea versanților. Dacă în anotimpul rece, temperatura medie multianuală variază între -7° C în zona montană înaltă și -2° C la marginea munților; în anotimpul cald, temperatura medie este cuprinsă între 8° C în zona înaltă și 19° C la poalele munților.

În zona depresionară Oașa, ca și pe văile adânci, sunt frecvente, mai ales iarna, inversiunile de temperatură. Totodată pe versanții nordici, datorită circulației maselor de aer și a expunerii solare, temperaturile sunt mai scăzute. Amplitudinile termice medii anuale scad odată cu creșterea altitudinii: peste 21° C la poalele munților și sub 17° C la peste 2.000 m. Numărul zilelor cu îngheț este de circa 100 spre limita nordică a perimetrului și de peste 220 în zona montană înaltă.

Umiditatea aerului și precipitațiile atmosferice sunt determinate de activitatea ciclonică și de circulația maselor de aer oceanic, înregistrând o valoare multianuală de 600 mm în zonele marginale și de peste 1.000 mm la altitudini mai mari de 1.200 m. Versanții nordici primesc o cantitate mai mare de precipitații, datorită predominanței circulației maselor de aer oceanic dinspre vest, nord-vest. Cantitățile maxime de precipitații căzute în 24 ore sunt mai mari în sezonul cald (60 - 260 mm), în sezonul rece umezeala absolută a atmosferei fiind mai redusă. Primele ninsori se produc spre sfârșitul lunii octombrie la altitudini de peste 1.800 m și către sfârșitul lunii noiembrie la altitudini mai mici, iar ultimele cad până în a treia decadă a lunii aprilie la peste 1.800 m și până la sfârșitul lui martie în zona montană joasă. Perioada cu strat de zăpadă este aproape egală cu cea a zilelor cu ninsoare și variază de la 80 de zile spre limita nordică (la 600 - 800 m alt.), la peste 200 zile în zona montană înaltă.

Numărul mediu lunar al zilelor cu strat de zăpadă crește treptat începând cu luna noiembrie până în ianuarie, când atinge maximum, după care începe să scadă. Grosimea stratului de zăpadă crește treptat odată cu altitudinea: 8 – 10 cm în zonele marginale nordice ale munților la peste 60 cm în zona montană înaltă, probocând deseori înzăpezirea drumurilor de acces. Pe culmile înalte, expuse vânturilor puternice, zăpada este spulberată, grosimea acesteia fiind neuniformă, în timp ce în zonele adăpostite zăpada se acumulează, favorizând producerea de avalanșe.

Circulația maselor de aer este preponderent vestică și nord-vestică. Vara se înregistrează aporturi semnificative sudice, datorate maselor de aer cald tropical, pe când iarna se înregistrează preponderent o circulație nordică și nord-estică și estică, cu mase de aer rece polar. Local, unele elemente geomorfologice precum văile adânci, culoare depresionare sau orientarea culmilor, determină schimbarea generală a curenților, canalizându-i după direcția acestora. Valorile medii ale vitezei vânturilor în zona analizată sunt de 6,5 m/s pe vârfurile înalte și de 3,5 – 5,5 m/s înspre culoarul Orăștiei. Viteza maximă a vânturilor depășește 10 m/s doar pe culmile înalte unde au o frecvență de peste 100 zile/an; în zonele depresionare sau limitrofe culmilor înalte frecvența acestora este mult mai redusă, de maximum 20 zile/an.

Durata de strălucire a soarelui are o medie de 1.700 – 1.800 ore/an. Cele mai însorite zile sunt în perioada septembrie – octombrie, dar există zile cu strălucire puternică a soarelui și în lunile de iarnă.

Nebulozitatea medie anuală este în medie de 6,5 – cu valori mai ridicate iarna (7 zecimi) și mai coborâte vara (6 zecimi). Numărul de zile cu cer senin este de 80 – 100 / an, iar a celor cu cer acoperit de 160 – 190 / an.

Alte fenomene atmosferice întâlnite în zonă înaltă a Munților Șureanu sunt ceața, bruma, chiciura, viscolul, grindina, descărcările electrice.

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

2.3.5. Vegetația și fauna

Vegetația

Vegetația este elementul care reflectă cel mai bine variația altitudinală a reliefului și o diferențiază. Varietatea învelisului vegetal este determinată de expoziția versanților, natura rocii și altitudine. Învelisul vegetal în zona văii Sebesului, mai ales în zona ei medie și înaltă este foarte bogat și variat.

În zonele joase, mai ales pe versanții cu expunere sud-vestică, se întâlnesc pădurile de stejar (*Quercus robur*), gorun (*Quercus petraea*) și stejarul pufos (*Quercus pubescens*) toate în asociație cu carpenul, teiul și salcâmul. Pe culmile mai înalte și pe versanți umbroși ai munților se întâlnesc pădurile de fag (*Fagus silvatica*) în amestec cu bradul (*Abies alba*). Speciile ierboase în această zonă sunt în special cele xerofile (păiușul negru, rogozul, negara, ruschița, și în zona împădurită iarba deasă, clopoțelul etc. Etajul intermediar al fagului, este dominat de făgete, alături de paltin, arțar, scorușul sălbatic și mesteacăn. Peste altitudinea de 1000 m sunt tot mai prezente răsinoasele. Pășunile și fânețele, care favorizează activitățile pastorale, sunt formate din graminee (păiuș roșu, firuță, ovăz auriu etc.) și trifoi.

Etajul pădurilor de răsinoase, format din molid și brad ocupă suprafețe importante în masivul Sureanu, mai ales în zona Oasa, Prigoana, Fetița, Canciu etc. Flora erbacee este destul de săracă, fiind formată din târsă, măcrisul iepurelui, clopoțel, brândusă de munte, rotunjoară, vulturică, etc. Spre limita superioară este prezent coacăzul, afinul, merișorul și ienupărul pitic, specii ce se vor regăsi și în etajul superior.

Etajul subalpin și alpin, întâlnit după 1700 m este reprezentat prin tufișuri de jneapăn, ienupăr, iar în unele zone de bujorul de munte și azalee. Flora ierboasă este dominată de graminee ca păiuș roșu, părușca, iarba stâncilor, țeposica, mălaiul cucului, părul porcului etc., iar în zonele umede aninul verde, crujda și spălăcioasa.

În zonele cu umiditate ridicată, puțin drenate, la baza unor versanți și în jurul izvoarelor apar *tinovale* înierbate cu bumbăcăriță, rogoz și mușchi, vegetația arboricolă fiind reprezentată de aninisuri și sălcii (Buzea, Hozoc, 1985, p.27-30).

Fauna

În zonele joase este prezent iepurele, vulpea, dihorul, mistrețul și căpriorul. Pădurile de fag și molid sunt populate cu mistreți, cerb, căprior, urs, lup, vulpe, râs, jder, pisica sălbatică și vervețe. Dintre păsări amintim cocosul de munte, alături de care mai poate fi întâlnită ierunca, gaița de munte, pițigoi, panțarusul, cucuveaua, mierla, cintezoii, ausel, ciocănitoarea, corbi etc. Apele sunt populate cu păstrăvi indigeni și din ultimii ani cu păstrăvi aurii.

Pe cursul mijlociu și inferior al râurilor sunt prezenți lipanul, moioaga, nisiparița, iar în zona izvoarelor alpine broasca roșie de munte, salamandra și tritonul. La marginea superioară a pădurilor sunt prezente sopârle de munte, sopârle de sticlă și cea de câmp, izolat și vipera neagră. În etajul alpin păsările sunt reprezentate de prundărașul alpin, ciocârliă urecheată, pasărea omătului, fâsa și codrosul de munte, pietrarul, brumărița, mierla, dar și specii specifice etajelor inferioare ca: silvia, corbul, codobatura, cinteza, vindereul și soimul (Buzea, Hozoc, 1985, p. 31-33).

2.3.6. CONDIȚII GEOTEHNICE

Solurile

Relieful specific montan, caracterizat printr-o vegetație preponderent ierboasă și forestieră, prin stratul vegetal subțire, cu o aciditate ridicată și o litologie diversă, a influențat puternic caracteristicile solului. În zonă predomină solurile brune podzolite, feriiluviale dezvoltate pe roci lipsite de carbonați de calciu în păduri de foioase pe argile marnoase sau marno-argiloase, slab până la moderat acide, mezobazice și cu un conținut ridicat de humus, întâlnite la o altitudine de peste 1.800 m. Toate aceste soluri au o origine preponderent silvo-pastorală.

Seismicitatea

Potrivit legii nr. 575/22 octombrie 2001 privind Planul de amenajare a teritoriului național –

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

Secțiunea a V-a – „Zone de risc”, Comuna Șugag se găsește la limita dintre zona de intensitate seismică 6 și 7₁ pe scara MSK, fiind ferită de consecințele devastatoare ale acestor fenomene.

2.3.7. *Riscuri naturale*

Din punct de vedere al riscurilor naturale, zona Șugagului este plasată conform Secțiunii V a PATN – Zone de risc natural (aprobată prin legea 575 /2001), în ariile cu cantități mari de precipitații și risc sporit la inundații datorită revărsărilor de cursuri și a scurgerilor pe torenți.

Riscurile naturale cu potențial distructiv în zonă sunt determinate de următorii factori:

- morfologia terenului, grefată pe o anumită alcătuire petrografică dispusă într-o structură geologică existentă;
- condițiile de pantă în care se dezvoltă procesele generatoare de riscuri naturale;
- existența formațiunilor sedimentare și a depozitelor de acoperire;
- acțiunea factorilor exogeni asupra morfologiei terenului reprezentat prin: cursuri de apă, precipitații atmosferice, îngheț-dezghet, manifestarea unor evenimente hidro-meteorologice extreme este cea care produce modificări uneori ireversibile în evoluția reliefului și deci riscuri sporite asupra celorlalte componente ale mediului și mai ales asupra oamenilor și animalelor (precipitații cu caracter torențial, viituri cu viteze excepționale, etc.);
- activitatea antropică: defrișări, poluarea aerului, apei și a solului, pășunatul excesiv (suprapășunatul), construcția de drumuri în condiții de pantă accentuată nerespectând normele tehnice; construcția de locuințe neautorizate.

Defrișările efectuate în pădurile din zonă au slăbit coeziunea scoarței de alterare (cuverturii acoperitoare). De asemenea evacuarea materialului lemnos pe pante sau direct prin albia cursurilor torențiale și a văilor generează noi cai de atac a eroziunii în adâncime și a celei laterale.

De asemenea diferitele construcții ridicate haotic de către localnici sau turiști pe pante sau chiar în apropierea apei, a talvegului văilor, au favorizat procesele de spălare a solului inclusiv distrugerii provocate de inundații, prin îngrămădirea materialelor de construcție, a resturilor lemnoase și rumegușului rezultat în urma acestor lucrări.

În acest context principalele riscuri naturale care sunt prezente în zonă sunt:

Riscul de inundații

Din punct de vedere climatic, România se confruntă cu o ciclicitate a fenomenelor hidrologice de 9 – 10 ani secetoși urmați de ani cu un regim al precipitațiilor peste medie. Despăduririle masive de după 1990 au amplificat gravitatea fenomenului, inundațiile manifestându-se cu o deosebită forță mai ales din cauza torențelor, devenind un real pericol atât pentru populație cât și pentru activitățile economice.

Potrivit aceleiași legi riscul de inundații este dat cantitatea maximă de precipitații căzute în 24 de ore, care este în zona înaltă de 100 – 150 mm. În acest context principalul risc de inundație se datorează revărsării unui curs mai important de apă și a scurgerilor de pe versanți.

La nivelul zonei studiate riscul de inundații este minim, zonele de dezvoltare fiind situate pe terasele mai înalte ale pârâului Prigoana, zona inundabilă fiind acoperită de tinoavele existente și protejate, ca rezervație naturală.

Riscul de avalanșe

Este prezent în zonele înalte, alpine, din preajma vârfurilor Sureanu și Vârful lui Pătru. Poate apărea în condițiile căderii unor cantități mari de zăpadă, depusă peste straturi mai vechi, înghețate, sau în cazul fenomenelor de nămețire peste zăpada mai veche. În condițiile creșterii interesului turistic pentru zonă și a unor amenajări specifice sporturilor de iarnă de acest risc va trebui să se țină seama într-o măsură mai mare.

Căderi de pietre

Teritoriul administrativ al comunei Șugag, situat într-o zonă montană, puternic fragmentată de

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

rețeaua hidrografică existentă, cu o mulțime de defilee săpate în roci cu o duritate și o rezistență diferită la factori de eroziune este marcat de existența dislocărilor de stânci și a căderilor de pietre, care se constituie în potențiale zone de risc aflate mai ales în extravilanul localităților și în lungul drumului DN 67C.

Pe teritoriul administrativ al comunei fenomenul se manifestă în zonele:

- pe DN 67C în zona barajului Tău Bistra,
- pe tronsonul Valea Mirașului – Gâlceag,
- în zona barajului Oașa etc.
- În zona Mărtinie-Căpâlna și Căpâlna-Laz

Acțiunea acestor fenomene pot fi restrânsă prin ancoraje, utilizarea plaselor metalice pentru fixarea unor versanți și ziduri de sprijin.

Văi torențiale

Acțiunea acestora se regăsește în special sub forma unor torenți de pe cursul superior al văilor Sebeș, Miaj, Râul Mare – Cugir, Prigoana etc.

2.4. Circulația

O caracteristică a stațiunii Luncile Prigoanei și a zonei adiacente, în ceea ce privește circulația, este accesibilitatea acesteia pe trei direcții, fiind situată la distanțe de cca. 65 - 80 km față de axa majoră de circulație din teritoriu (E 68) și la cca. 30 km de E 79 (Petroșani). Aceste legături sunt:

- DN 67 C cu legături spre Valea Mureșului și sudul Carpaților;
- DJ 704 asigură legătura cu Valea Mureșului, pe Râul Mare – Cugir.
- DJ 709 K asigură legătura cu jud. Hunedoara și Depresiunea Petroșani.

2.4.1. Infrastructura de transport;

Pentru zona turistică „Luncile Prigoanei” infrastructura de comunicație și transport este stucturată pe mai multe nivele:

- un prim nivel îl reprezintă rețelele de transport regional, care asigură accesul turiștilor spre proximitatea zonei. În cazul analizat acest rol îl joacă Coridorul IV paneuropean, format din E 68/DN 7 (Brașov - Sibiu - Sebeș – Șibot - Deva - Arad - Nădlac/pct. de frontieră RO/HU), care trece pe Valea Mureșului, prin imediata apropiere a acesteia;
- următorul nivel constă într-o rețea de drumuri naționale și județene, care leagă zona de teritoriile înconjurătoare ale județelor Hunedoara, Gorj, Sibiu și Vâlcea.
  - DN 67C (Sebeș/DN1 – Șugag – Oașa – Obârșia Lotrului - Rânca – Novaci – Bengești/DN 67). Acest drum, numit și Transalpina, asigură legătura directă între bazinul mijlociu al Mureșului, respectiv jud. Alba cu județul Gorj, traversând masivul Parâng. Prin intermediul DN 7A Brezoi E81/DN 7 – Voineasa – Obârșia Lotrului – Petroșani E78/DN 66, asigură legături directe cu cele două zone depresionare; Țara Loviștei și depresiunea Petroșani, inclusiv cu rețelele de transport din zonă.
  - DJ 704 (Șibot E67/DN7 – Cugir – Poara Raiului – Luncile Prigoanei – Valea Mare – Barajul Oașa/DN 67C);
  - DJ 709K (Poarta Raiului /DJ 704 – Cabana Șureanu – Cabana Lunca Florilor/Valea Taia – Petrila E 79/DN 66). Acest drum asigură o legătură directă cu depresiunea Petroșani, peste Curmătura Șureanului.
  - DJ 106 N (Tărtăraș/DN 67C – Valea Frumoasei – Lacu Negovanu – Fundu Râului – Sadu – Tălmăciu E68/DN 7. Drumul asigură legătura cu zona Sibiu – Tălmăciu, peste Munții Cindrelului.
- Alături de aceste drumuri, infrastructura de acces a zonei este completată de o serie de drumuri

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

forestiere (pe pârâul Prigoana, pe Valea Mare, din pârâul Prigoana spre Balele, din Valea Mare spre Smida etc), drumuri de creastă (Sălâne, Aușel – Vf, Șureanu – Gropșoara; Poarta Raiului – Canciu – Comanul - Curmătură etc) și poteci (Luncile Prigoanei – Colonia Oașa; Poarta raiului – Cabana Șureanu etc),

Aspectele critice ale structurii de transport și comunicație din zonă sunt legate de:

- starea tehnică a acestora;
- de riscurile la care este supusă (înzăpeziri, căderi de copaci și de pietre);
- lipsa spațiilor de parcare și a refugiilor amenajate;
- lipsa serviciilor auto și a posibilităților de alimentare cu combustibili.

2.4.2. Aspecte critice privind desfășurarea circulației în zonă;

Până recent zona era destul de izolată datorită stării drumurilor de acces. În prezent DN 67 C se află în proces de modernizare, dar starea celorlalte drumuri de acces în zonă este precară. Astfel:

- DJ 704 este în cea mai mare parte pietruit, dar utilizarea sa intensă pentru transportul materialului lemnos îi accentuează degradarea;
- DJ 709 K este parțial pietruit, pe sectorul Poarta Raiului – Curmătura Șureanu în rest fiind greu utilizabil în regim normal;
- DJ 106 N se găsește într-o situație asemănătoare, pe multe sectoare fiind accesibil numai pentru autoturisme de teren;
- La toate acestea se resimte lipsa lucrărilor de artă (podețe, rigole de scurgere, ziduri de sprijin) și encartamentul situat sub dimensiunile legale prevăzute;
- Poduri și podețe cu o lățime mai mică decât cea legală.

Drumul amenajat în lungul pârâului Prigoana cu prilejul lucrărilor la sistemul energetic de la Gâlceag, utilizat ulterior ca drum forestier, urcă până în Luncile Prigoanei, unde se racordează la DJ 108. Starea acestui drum este deplorabilă, neputând fi utilizat de către autoturisme, cu toate că utilizarea lui ar putea scurta actuala rută, pe la Oașa cu cca 7 km.

2.4.3. Capacități de transport, greutate în fluența circulației

Odată cu dezvoltarea Luncilor Prigoanei ca stațiune turistică se impune și realizarea infrastructurii din interiorul zonei (străzi, parcuri, pasaje de trecere etc), precum și a drumurilor de acces și legătură cu aceasta (DJ 704, drumul pe Valea Prigoanei, drumul spre Presaca etc).

Într-o primă fază transportul în zonă se realizează prin intermediul autoturismelor personale, a miocrobuzelor și a autocarelor, neputând fi vorba de existența unui transport local. Odată cu dezvoltarea turistică a zonei se va impune organizarea unui transport local, care să lege diferitele zone de dezvoltare turistică între ele, precum și cu localitățile din preajmă.

Cu toate că funcțiunea inițială a zonei a fost cea de pășunat alpin, odată cu dezvoltarea turistică a zonei, această funcție își pierde semnificația inițială, pășunatul pe timp de vară nemaifiind posibil decât în extravilanul așezării. Trecerea cu animalele dinspre Oașa - Valea Mare putându-se face numai pe la sud de așezare, pe versantul nordic al Vf. lui Pătru.

De asemenea, infrastructura din interiorul stațiunii nu poate fi utilizată pentru transportul forestier, datorită impactului negativ pe care-l poate avea asupra acesteia.

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

2.5. OCUPAREA TERENURILOR

2.5.1. Principalele caracteristici ale funcțiilor din zona studiată

În prezent, în zona studiată s-au construit un număr relativ mare de cabane și locuințe de vacanță, însă amplasarea acestora nu a respectat nici un plan, făcându-se spontan, și astfel, zona a căpătat o imagine destructurată, în care elementul natural și cel antropic nu comunică armonios, construcțiile dăunând peisajului general.

Funcțiunea dominantă aici constă astfel în locuire de vacanță, sezonieră, însă nu există dotări turistice care să încurajeze dezvoltarea turismului montan și de sporturi de iarnă. Mai există câteva pensiuni însă acestea nu pot face față dezvoltării preconizate pentru zonă.

De asemenea aici mai există o tabără școlară sportivă, însă aceasta este într-o stare foarte rea, fiind nevoie de ample lucrări de modernizare pentru ca aceasta să poată primi din nou turiști.

În ceea ce privește circulațiile din interiorul zonei, acestea se află într-o stare proastă în general, majoritatea fiind drumuri apărute spontan în funcție de de necesitățile celor care au activități în zonă. Drumul județean se află în cea mai bună stare, fiind pietruit.

Bilanț teritorial existent:

APE	6027.13
DRUMURI DE PĂMÂNT	31604.84
SPATII VERZI NATURALE	490510.74
LOCUIŢE DE VACANTA/PENSIUNI EXISTENTE	46562.41
TABARA SCOLARA SPORTIVA	14919.54
OCOL SILVIC	5643.10
PEPINIERĂ	1610.60
STÂNĂ	697.63
ALTE SERVICII	4417.58
TOTAL	601993.57

2.5.2. Relaționări între acestea

În prezent nu există o diversitate funcțională în Luncile Prigoanei și de aceea nu se poate vorbi despre relația între funcțiuni.

2.5.3. Gradul de ocupare a zonei cu fond construit

Zona este ocupată de construcții într-un procent destul de mic, însă dezvoltarea generală a fost realizată în mod spontan, fără a se respecta PUZ-ul anterior, care nu avea foarte multe reglementări, iar ocuparea terenului și lotizările nu au urmărit nici o regulă generală, astfel ocuparea cu fond construit pare mai mare decât este în realitate.

2.5.4. Aspecte ale fondului construit

Aspectul construcțiilor existente în prezent în zonă participă la destructurarea peisajului, acestea fiind realizate în diverse stiluri, fără a urmări o imagine generală sau un anumit stil arhitectural. De aceea zona are de suferit, fiind necesară implementarea unui regulament ilustrat pentru noile construcții (Regulamentul Ilustrat pentru Valea Sebeșului)

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

2.5.5. Asigurarea cu servicii a zonei, în corelare cu zonele vecine

În zonă nu există servicii pentru turism, în afară de câteva pensiuni și o tabără școlară sportivă care nu mai funcționează. Pentru atragerea turiștilor este nevoie de investiții în diverse domenii care să ofere diverse servicii, de la cazare, alimentație până la infrastructuri pentru practicarea sporturilor de iarnă și alte servicii conexe acestor activități (închiriere echipament etc.)

2.5.6. Asigurarea cu spații verzi

Zona este amplasată este într-un areal foarte bogat în păduri și pășuni, cu aer curat și puternic ozonat. Nu necesită măsuri speciale de amenajare a spațiilor verzi dar implică respectarea unor reguli foarte stricte în cea ce privește indicele de ocupare a terenurilor cu construcții.

De asemenea prezența rezervației naturale „Tinoavele de la Luncile Prigoanei” în mijlocul așezării presupune măsuri speciale de protecție, care să interzică accesul pe suprafața acestora, trecerea dintr-o parte în alta putându-se realiza numai pe podurile existente și pe podețe de lemn amenajate special.

Limitele rezervației va fi marcată printr-o împrejmuire limitativă realizată din materiale locale (lemn în structură tradițională) dublată de o rețea pietonală.

2.5.7. Existența unor riscuri naturale în zona studiată sau zonele vecine

După cum s-a menționat și mai sus, în zona studiată principalele riscuri naturale care se manifestă sunt cele specifice zonei montane:

- riscul unor inundații locale în cazul unor ploi torențiale majore;
- riscul căderii de pietre, în anumite sectoare, mai ales de drum, precum și riscul căderii de arbori, în cazul unor furtuni puternice;
- riscul de incendiu, datorat trăznetului, a aprinderii întâmplătoare a vegetației uscate sau din neglijența turiștilor.

2.5.8. Principalele disfuncționalități

Principalele disfuncționalități care se manifestă în zonă în ceea ce privește ocuparea terenurilor constau în ocuparea haotică a terenurilor cu construcții de diverse mărimi și tipologii, începerea construcțiilor în lipsa documentațiilor urbanistice sau nerespectarea acestora, conturarea unor circulații spontane care deservește construcții amplasate aleator în teritoriu. Faptul că nu s-au respectat reglementările propuse în PUZ-ul anterior (cum ar fi amplasarea unor obiective importante în puncte strategice și realizarea de locuințe de vacanță doar perimetral, în imediata vecinătate a pădurii) a dus la o dezvoltare destructurată a zonei, astfel nu s-au valorificat anumite elemente de potențial.

2.6. ECHIPAREA EDILITARĂ

2.6.1. Stadiul echipării edilitare a zonei (rețele de apă potabilă, de canalizare, transport energie electrică, rețele de comunicații, surse și rețele de alimentare cu căldură etc).

Pentru moment zona nu dispune de infrastructură edilitară, sau aceasta este în fază incipientă de amenajare.

Alimentarea cu apă

Pentru moment nu există infrastructură specifică pentru alimentarea cu apă. Necesitățile de apă pentru oameni și animale fiind asigurate din surse de suprafață (pârâul Prigoana), izvoare amenajate (Izv de la Tabăra Școlară) și captări particulare.

Pregătirea documentației pentru lucrările de alimentare cu apă a stațiunii de la Luncile Prigoanei este în fază incipientă.

Canalizare

Zona nu dispune de rețea de canalizare. Casele de vacanță și cabanele existente dispun de fose

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

septice. Dar creșterea numărului acestora impune realizarea unui sistem local de canalizare, care să deservească întreaga zonă de la Luncile Prigoanei.

Rețele electrice

Zona nu dispune de rețele de alimentare cu energie electrică. Până în prezent, pentru necesitățile părții existente s-au folosit generatoare electrice pe combustibil lichid. În prezent este în fază de realizare efectivă o rețea de medie tensiune, care va lega barajul Canciu cu cel de la Oașa, trecând prin Poarta Raiului – Luncile Prigoanei – Colonia Oașa – Oașa Baraj, la care vor fi racordate rețelele locale de distribuție a energiei necesare zonei.

Rețele de comunicații

Comuna Șugag dispune de o centrală telefonică cu 800 de posturi fixe și o antenă pentru radiocomunicații, dar care nu este disponibilă și în zona Luncile Prigoanei, aici neputând fi utilizate telefoanele mobile. În zona de creastă, Vf. lui Pătru – Aușel – Șureanu, pot fi întâlnite sectoare unde este semnal. În aceste condiții devine necesară montarea unor antene de către principalele rețele de telefonie mobilă.

Surse de alimentare cu căldură

Asigurarea încălzirii în zonă se face numai cu combustibil solid, utilizând sobe sau centrale termice. Unii proprietari de case de vacanțe preferă utilizarea șemineelor și a sobelor clasice pentru asigurarea confortului termic.

Pentru bucătărie se optează în general pentru gaze lichefiate.

2.6.2. Principalele disfuncționalități

- lipsa infrastructurii edilitare de bază (alimentare cu apă, canalizare, epurare, evacuarea deșeurilor);
- costul ridicat al managementului deșeurilor, datorită distanței față de zonele de depozitare;
- pericolul de interacțiune alfaunei sălbatice cu elemente de habitat uman (platforme de gunoi menajer, containere și coșuri de gunoi);
- presiune asupra fondului forestier local, pentru asigurarea necesarului de lemne;
- distanțele mari până în zonele de aprovizionare cu bunuri de larg consum.

2.7. PROBLEME DE MEDIU

Evidențierea riscurilor naturale și antropice

Principalele riscuri naturale care se pot manifesta în zone sunt:

- ninsori excesive și furtuni de zăpadă, cu impact asupra rețelei de transport și a clădirilor și a vegetației forestiere;
- incendii masive de pădure, datorat trăznetelor, aprinderii spontane a vegetației uscate, sau neglijenței turiștilor;
- inundațiilor care pot afesta drunurilor de acces;
- căderilor de pietre, a prăbușirii versanților sau a arborilor.

Între riscurile antropice putem menționa activitățile cu impact economic, cum sunt:

- exploatări forestiere masive și necontrolate, cu impact asupra stabilității versanților și a infrastructurii de transport;
- pășunatul excesiv în zonele de pășunat alpin;
- Vânătoarea și braconajul;
- poluarea datorată unui turism haotic, pe locuri de campare alese arbitrar;

Evidențierea valorilor de patrimoniu ce necesită protecție

În apropierea arealului de interes se găsește situl arhologic al Castrului roman de pe Aușel,

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

mărturie document al unei pagini din preistoria pământului românesc, care evidențiază strategia adoptată de armatele Romei, împotriva dacilor.

Situl este catalogat ca fiind de importanță zonală și locală, în conformitate cu Legea nr. 5/2000 și Lista monumentelor istorice protejate din județul Alba, având codul LMI 2004 – **AB-I-s-B-00077**. Totodată, pe traseul de acces spre Luncile Prigoanei se găsește situl arheologic protejat, de interes național și internațional "Cetatea dacică de la Căpâlna" situat pe un pinden de deal, la sud de localitatea omonimă, având codul LMI – 2004 – **AB-I-s-A-00020**.

Fără a fi inclus în listele valorilor de patrimoniu, dar cu valoare turistică și o uriașă încărcătură spirituală este Bisericiuța de lemn, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, a Mănăstirii Oașa, situată pe malul stâng al lacului cu același nume, a cărei începuturi datează din deceniul IV a secolului XX, fiind adusă din vechiul Maramureș de către scriitorul și omul de cultură Ionel Pop¹.

Evidențierea potențialului turistic

Întreaga zonă aparține domeniului montan al Munților Șureanu, zonă care se înscrie în tabloul potențialului turistic printr-o mare complexitate, diversitate și atractivitate peisagistică și de atractivitate a locurilor, dată de structura geologică exprimată prin formele de relief montan, de caracteristicile și densitatea rețelei hidrografice (văi înguste, versanți abrupti) și de fondul forestier care ocupă cea mai mare parte din suprafață. Totodată zona dispune de un uriaș potențial turistic, antropic.

În acest areal este situată zona Luncile Prigoanei, la intersecția unor importante trasee turistice și de circulație din zonă, în imediata apropiere a unei importante căi de circulație din Carpați – "Transalpina".

Principalele resurse turistice naturale sunt datorate:

- **formelor de relief**, specifice zonei montane, datorate unei structuri geologice complexe, de mare atracție peisagistică;
- **rețeaua hidrografică a zonei (râuri, pâraie)** cu trasee spectaculoase și atractive (chei, cascade), între care se remarcă Valea Frumoasei (cursul superior al Râului Sebeș), Valea Dobrei, cursul mijlociu al râului Sebeș, cursul superior și mediu al Râului Mare - Cugir;
- **lacuri glaciare**: Lacul Iezerul Șureanu - declarat pentru importanța sa științifică, monument al naturii și iezerulele din Masivul Cârpa – Iezerul și Iezerașul;
- **elementele de climă** – deosebit de favorabile practicării sporturilor de iarnă (grosimea stratului de zăpadă și durata menținerii lui – în funcție de altitudine);
- **vegetația**, diversă și foarte bogată, în funcție de altitudine (păduri de foioase, păduri de molid, jnepenișul și pajiștile alpine), înfrumusețează peisajul montan pe toată perioada anului;
- **traseele turistice montane** (în cea mai mare parte marcate, consacrate pentru drumeția montană, dar neomologate conform HG 77/3003 (**vezi Anexa nr. I**), care oferă posibilitatea practicării drumeției montane și a altor forme de turism, practicate în toate anotimpurile);
- **fondul de vânătoare** (se remarcă prezența speciilor cu valoare cinegetică) și de pescuit sportiv
- prezența unor elemente geomorfologice, geologice și paleontologice declarate pentru valoarea și unicitatea lor, **rezervații** sau **monumente ale naturii**, incluse în Legea nr. 5/2000, care pot sta la baza dezvoltării turismului științific etc.

Resursele turistice antropice, pe lângă siturile arheologice și istorice amintite anterior mai cuprind:

A. Monumente istorice și de artă de factură religioasă:

---

1 A. Craiovan, Oameni, animale și locuri pe Valea Sebeșului, Ed. Altip, Alba Iulia, 2005, p. 17-18.

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

- Schitul Călene, hramul „*Acoperământul Maicii Domnului*” (1991), situată în satul cu același nume (Cugir);
- Mănăstirea Oașa, de pe malul lacului de acumulare Oașa, cu hramurile „*Adormirea Maicii Domnului*” și „*Sf. M.M. Pantelimon*” (1983) – comuna Șugag;
- Mănăstirea de maici de la Țeț, cu hramul „*Sfântul Mare Mucenic Gheorghe*” (1955) – comuna Săsciori.

B. Muzeu, expoziții:

- Colecția muzeală “*Nicolae Cernat*” care conține obiecte de artizanat confecționate de regretatul meșter popular din comuna Șugag;
- Muzeul etnografic Șugag.

C. Alte obiective antropice

- Amenajările hidroenergetice de pe Râul Sebeș (lacuri de comunicare, baraje, aducțiuni, galerii etc);

Relația dintre cadrul natural și cel construit în prezent nu are o prezență definitivă, deoarece, după cum se menționează și mai sus, construcțiile sunt amplasate fără a se ține cont de cadrul natural sau alte elemente definitorii ale zonei. În PUZ-ul anterior s-a propus amplasarea de locuințe de vacanță mici perimetral, la limita cu pădurea, iar în interiorul zonei s-au propus câteva obiective mai mari (hotel, centru de echitație, biserică, hotel sportiv). Însă dezvoltarea actuală nu a ținut cont de aceste propuneri și acum noul PUZ trebuie să reglementeze mai drastic zona, pentru a se ameliora peisajul zonei și funcționalitatea acesteia.

2.8. Direcții de dezvoltare

Punctul de vedere ale administrației locale asupra politicilor de dezvoltare a zonei

Se dorește ca zona să devină un nod turistic de importanță regională și națională o dată cu realizarea Domeniului Schiabil Șureanu, proiect care urmărește crearea unui sistem de pârtii de schi și realizarea dotărilor necesare pentru ca aceste pârtii să funcționeze la capacitatea dorită.

Luncile Prigoanei reprezintă unul dintre principalele puncte de plecare/sosire al uneia dintre pârtiile propuse în PATZIO. De aceea, administrația locală dorește crearea aici a unei zone turistice bine dezvoltate și structurate. Însă acest lucru necesită o planificare optimă a resurselor naturale și de teren existente. În plus este nevoie de un control sporit al dezvoltării fondului construit, pentru ca lotizările și construcțiile realizate ulterior să ajute la definirea unui caracter specific al zonei, fără a dăuna imaginii de ansamblu a zonei. De asemenea, administrația locală dorește realizarea unor dotări mai importante în zonă (hoteluri, centru sportiv, funcțiuni specifice punctelor de sosire/plecare pârtie) pe lângă locuirea de vacanță și pensiunile

Punctul de vedere al proiectantului, privind solicitările beneficiarului

Prin noul PUZ se urmărește diminuarea efectelor negative datorate dezvoltării spontane și destructurate a zonei în studiu. Se dorește conturarea unei zone compacte și cu multiple dotări în punctul unde se va termina pârtia propusă în PATZIO Domeniul Schiabil Șureanu. În plus, se urmărește elaborarea unui regulament mult mai strict decât cel precedent, pentru a limita dezvoltarea și a o structura, având ca punct focal zona terminală a pârtiei. Însă în elaborarea noului PUZ trebuie ținut cont de terenurile deja construite și de funcțiunile prezente în teritoriu, pentru a distribui optim funcțiunile în teritoriu. Se dorește de asemenea realizarea unor dominante în teritoriu, care să pună în valoare întreaga zonă și să structureze imaginea generală a ansamblului.

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

În plus, este esențială punerea în valoare a rezervației naturale „Tinoavele de la Luncile Prigoanei”, fără a o izola de populație și turiști.

De asemenea este esențială trasarea unui sistem de circulații bine structurat și ierarhizat, atât pentru pietoni cât și pentru vehicule, și de asemenea este necesară realizarea unui parking mare ce va deservi întreaga zonă. Nu trebuie neglijate nici funcțiunile de recreere și sport, care vor prelua în mare direcțiile stabilite de PUZ-ul anterior, dar care încă nu s-au realizat.

Bineînțeles că pentru ca toate aceste propuneri să poată fi realizate și să funcționeze, este necesar un sistem bine definit de rețele tehnico edilitare care să susțină dezvoltarea dorită în zonă.

3. PROPUNERI DE DEZVOLTARE URBANISTICĂ

3.1. Concluzii ale studiilor de fundamentare, eliberate anterior sau concomitent cu PUZ-ul

Anexat la acest memoriu este Studiul Geotehnic. Având în vedere cele prezentate în anexă cu privire la particularitățile geotehnice ale perimetrului, se estimează în cadrul acestuia următoarele condiții de fundare:

- ZONELE DE ALBIE MAJORĂ (LUNCĂ)

În aceste zone fundarea este indicat să se facă pe stratul de bolovănișuri cu pietriș și nisip, cu o presiune convențională de 450 kPa, la adâncimi minime de cca. 1,20 – 1,30 m, de la nivelul solului, sau a terenului sistematizat local fiind posibil contactul fundațiilor cu apele subterane, motiv pentru care amenajarea de subsoluri rămâne o problemă care se va rezolva de la caz la caz, pe amplasamentul fiecărui obiectiv.

În aceste zone nu apar fenomene de tasare diferențială mare și terenurile de fundare nu prezintă contractilitate ridicată.

- ZONELE DE VERSANT

În cadrul acestor zone fundarea viitoarelor obiective se va face la adâncimi de cca. 1,20 – 1,30 m, de la nivelul terenului sistematizat, pe stratul deluvio-proluvial, constituit din fragmente de roci cristaline cu dimensiuni variabile, prinse într-o matrice argiloasă-prăfoasă-nisipoasă, plastic consistentă, cu presiune convențională de cca. 200 – 250 kPa.

Și în cadrul acestor zone se estimează că terenurile de fundare nu sunt contractile și nu pot duce la apariția fenomenelor de tasare diferențială mare.

Din punct de vedere seismic, perimetrul zonei "Luncile Prigoanei" se încadrează în zona seismică de calcul E, având coeficientul seismic $K_s = 0,12$.

3.2. Prevederi ale PUG

Prevederi ale PUG și ale Strategiei de Dezvoltare Spațială a comunei Șugag 2009 - 2020

P.U.G.- ul Comunei Șugag, prevede pentru Luncile Prigoanei, dezvoltarea unor amenajări specifice, care să impulsioneze dezvoltarea turismului în zonă.

La nivel local, administrația ia primele măsuri pentru promovarea și valorificarea potențialului turistic al zonei, încă din 1997, prin promovarea unui proiect ambițios, de transformare a zonei „Luncile Prigoanei” într-o adevărată stațiune turistică. Planul inițial, prevedea concesionarea unui număr important de loturi pentru construirea de case de vacanță, pensiuni și mini-hoteluri. Condițiile economice, dar mai ales lipsa unei infrastructuri de acces de bază spre această zonă au condamnat acest proiect.

Principalele propuneri privind zona, formulate în PUG se referă la realizarea unor lucrări tehnico-

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

edilitare pentru alimentarea cu apă și canalizare, în cadrul cărora se subliniază hotărârea administrației locale, de a sprijini dezvoltarea trupurilor: Tău-Bistra, Fetița, Luncile Prigoanei, Poarta Raiului și a altor areale ca viitoare zone de interes turistic, care să dispună de spații cazare, complexe sportive și case de vacanță. Acestor trupuri li s-au alocat suprafețe cuprinse între 10-40 ha pentru viitoarele dezvoltări turistice. Suprafața cea mai importantă a fost alocată trupului Luncile Prigoanei, respectiv cca. 43 ha.

Prin promovarea unei asemenea politici Comuna Sugag poate deveni un important centru turistic la nivel național, în urma implementării proiectului pentru domeniul schiabil în zonă. După cum s-a menționat și mai sus, acest proiect constă în realizarea a unui sistem de pârtii de schi care să valorifice versanții nordici ai Auselului și Vârful lui Pătru. Realizarea acestor pârtii va determina apariția în Luncile Prigoanei și Poarta Raiului a unor noi tipuri de funcțiuni specifice domeniilor schiabile și care vor funcționa ca un motor de dezvoltare a localității și a zonei. Aceste pârtii vor satisface o paletă largă de solicitări cu caracter turistic al iubitorilor și practicanților sporturilor de iarnă.

Mutații survenite în folosința terenurilor

La începutul anilor 2000, suprafețele de teren, formate din pășunat alpin de la Luncile Prigoanei erau în marea lor majoritate în proprietatea Primăriei Șugag, o mică parte, formate din poienile situate în cadrul fondului forestier Valea Mare aparținând de Romsilva. Ulterior, un număr de loturi cu suprafața de 250 m² au fost concesionate către persoane fizice, pentru a-și ridica cabane și case de vacanță. Unele dintre aceste terenuri au fost mai apoi vândute, după ce concesionarul și-a realizat obiectivul de investiție.

Lucrări majore prevăzute în zonă

- Realizarea unei rețele electrice de medie tensiune a unei rețele de joasă tensiune, prevăzută cu stații de transformare, pentru alimentarea cu energie electrică a clădirilor din zonă;
- Realizarea rețelei de alimentare cu apă pentru Luncile Prigoanei;
- Realizarea sistemului de canalizare și epurare pentru Luncile Prigoanei;
- Realizarea pârtiilor de schi și a instalațiilor de transport pe cablu spre Vf lui Pătru;
- Realizarea pârtiilor de schi și a instalațiilor de transport pe cablu spre Aușel și Curmătura Șureanu;
- Modernizarea DJ 108, pe toată lungimea sa;
- Reabilitarea și modernizarea drumului de acces pe Pârâul Prigoana;

Protecția mediului

- Dezvoltarea urbanistică a zonei nu va afecta zona rezervației naturale a Tinoavelor de la Luncile Prigoanei;
- Pentru protecția acesteia se va amenaja un pietonal care va delimita zona protejată și de asemenea se va realiza o împrejmuire din material local (lemn în structură tradițională);
- Dezvoltarea zonei este condiționată de realizarea sistemului de canalizare și epurare a apelor menajere și de rezolvarea problemelor de management al deșeurilor;
- este interzisă distrugerea vegetației forestiere de pe loturi;
- Lucrările de construcții în urma cărora rămân cantități de pământ, rocă sau alte materiale, trebuie finalizate prin nivelare, curățare și aducere a terenului la starea inițială;

3.3. Valorificarea cadrului natural

Relaționarea cu formele de reliefului

Noile propuneri vor ține cont de relieful din zonă, în punctele mai înalte și în restul amplasamentelor deosebite se vor realiza funcțiuni reprezentative pentru întreaga zonă, cum ar fi hoteluri, un ansamblu bisericesc, un centru sportiv, iar în zonele naturale unde intervențiile trebuie să fie minime, se vor realiza perimetral pietonale din materiale locale și structuri pietonale suspendate de asemenea din

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

materiale locale, care să nu afecteze imaginea și peisajul deosebit al zonei. Noile propuneri, atât construcții cât și circulații, vor avea un impact cât mai redus asupra formelor generale de relief, conformându-se acestora.

Oglinzi de apă și sistemul de spații plantate

O prezență deosebită în teritoriul o reprezintă râul Prigoana, care a determinat apariția „Tinoavelor de la Luncile Prigoanei”, rezervație naturală deosebită, situată în centrul zonei studiate. De-a lungul acesteia s-au realizat 5 toplițe care în prezent nu sunt întreținute.

Proiectul dorește să pună în valoare această rezervație prin integrarea ei într-un circuit pietonal local, care să o înconjoare și în unele locuri să o traverseze, pentru a o evidenția.

Spațiile verzi sunt prezente în proiect în multiple forme. În primul rând toate terenurile pe care nu se propun funcțiuni sau construcții vor rămâne ocupate cu spațiu verde natural, pe care nu se va interveni decât pentru a-l aduce în starea originală acolo unde este necesar de asemenea, pâlcurile de vegetație înaltă prezente în zona centrală a ansamblului se vor păstra în formă originală, fiind interzisă tăierea lor.

Însă pe lângă aceste tipuri de spațiu verde, s-a mai propus în proiect, în zona de interes maximă și anume cea de hoteluri, un spațiu verde amenajat, care să ambienteze piața publică de primire pentru turiști.

De asemenea, se dorește realizarea, în locurile în care este optim (după cum se poate observa în planșa de reglementări), a unei vegetații de aliniament de-a lungul străzilor, cu rol în diminuarea poluării, zgomotului și structurării imaginii zonei.

Zona unde iarna va fi pârtie de schi, vara se propune a fi un spațiu verde de recreere deschis publicului.

În plus, fiecare lot propus va cuprinde spații verzi amenajate în proporție de 60%.

Astfel, ponderea spațiilor verzi în zonă va rămâne în continuare una mare, chiar dacă vor apărea noi construcții și amenajări care vor modifica imaginea generală a ansamblului.

Valorificarea potențialului turistic

se va realiza prin:

- asigurarea accesului în zonă prin intermediul DN 67 C; DJ 704; 709 K și alte drumuri de acces;
- asigurarea spațiilor de cazare individuale (cabane, case de vacanță) și colective (cabane, pensiuni, hanuri, hoteluri);
- asigurarea infrastructurii edilitare (apă, canalizare, epurare, gestionarea gunoiului menajer etc.);
- asigurarea serviciilor comerciale aferente (terase, baruri, unități de alimentație publică etc.);
- infrastructura de acces spre/la obiectivele de interes turistic ale zonei (trasee turistice, omologate și marcate);
- valorificarea oportunităților existente pentru practicarea sporturilor de iarnă (pârtii ski, sisteme de transport pe cablu, servicii de închiriere materiale sportive etc);

Proiectul urmărește valorificarea optimă a potențialului turistic, prin conturarea unei zone cu toate dotările necesare pentru dezvoltare, și prin punerea accentului pe activități sportive și de recreere. Valorificarea pantelor mari prin realizarea de pârtii deschise va duce la o dezvoltare turistică accentuată, însă PUZ-ul urmărește o dezvoltare controlată și limitată, pentru ca zona să nu devină în timp ca alte stațiuni cunoscute din țară, unde densificarea abuzivă a distrus cadrul natural.

În plus, este esențială conectarea acestei zone cu teritoriul, prin dezvoltarea și modernizarea infrastructurilor de circulații, dar nu în ultimul rând prin crearea de trasee montane pietonale, care să conecteze zonele de cazare și servicii cu zonele naturale cum ar fi vârfurile de munte, culmi și alte elemente care fac parte din macropeisaj.

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

Realizarea unor complexe hoteliere în imediata vecinătate a pârtiei va duce la atragerea turiștilor, datorită accesului facil la pârtie, și în plus va duce la apariția unor servicii conexe acestui tip de sporturi de iarnă, care vor crește atractivitatea în zonă.

3.4. Modernizarea circulației

În organizarea circulațiilor s-a ținut cont de caracterul reliefului, dar și de crearea unei rețele care să irige cât mai bine teritoriul și să ofere alternative atât pentru mașini, pietoni, dar și autocare sau alte tipuri de transport în comun. Astfel, s-a creat un sistem de străzi cu dimensiuni ce variază de la 5.5 la 7m, în funcție de importanța dotărilor sau funcțiilor deservite. Majoritatea circulațiilor carosabile sunt marginite de trotuare pentru pietoni și bicicliști, cu excepția străzilor locale, care deservesc un număr mic de loturi sau funcțiuni cu flux redus de pietoni.

În ceea ce privește locurile de parcare, prin reglementări se obligă ca vehiculele personale să fie parcate pe lot, fără a bloca circulațiile publice. În plus, se propune un parking mare pentru întreaga zonă, ce va deservi zona de pârtie și complexele hoteliere, și care va avea și 8 parcuri pentru autocare sau autobuze. Tot aici se va realiza, în momentul în care va fi nevoie, o stație pentru transport în comun. De asemenea, în zonele cu flux mai mare de autovehicule (cum ar fi complexul sportiv, tabăra sportivă, campingul) s-au propus parcări amenajate de-a lungul circulațiilor, în alveole special amenajate.

3.5. Zonificarea funcțională – reglementări, bilant teritorial, indici urbanistici

Una dintre problemele care au apărut în elaborarea acestui PUZ nou pentru Luncile Prigoanei a fost faptul că, în zonă au fost concesionate sau achiziționate unele terenuri, fără o regulă sau ordine anume (ele fiind împrăștiate pe întreaga suprafață a sitului în studiu), anterior elaborării acestui PUZ. În plus, ele nici nu au respectat reglementările și amplasamentele propuse în PUZ-ul anterior. Pe aceste terenuri s-au realizat în general cabane de vacanță. Acest lucru a reprezentat o provocare în elaborarea noului PUZ, deoarece a trebuit să se țină cont de loturile respective și de funcțiunile existente pe ele.

Astfel, s-a rezlizat o nouă parcelare care să înglobeze și parcelele existente. Această parcelare a urmărit o anumită regularizare și control al distribuției de teren, și prin diversele mărimi de loturi s-a propus o varietate mare de funcțiuni, care să permită dezvoltarea zonei ca un adevărat nucleu turistic, nu doar ca o zonă de cabane personale, fără dotări.

Funcțiunile principale propuse prin PUZ sunt cele de locuire de vacanță, pensiuni, complexe hoteliere, centru sportiv, tabără scolară sportivă, centru de echitație, dotări adiacente și complementare pârtiei de schi, spații publice și de recreere, parking etc.

Pentru a distribui optim spațiile și funcțiunile în teritoriu, a fost mai întâi nevoie să se traseze un sistem de circulații ierarhizate în funcție de ce deservesc, acestea ocupând aproximativ 20-25% din teritoriu. Această pondere a reieșit și în urma trasării circulațiilor pe relieful existent, care a dus la o suprafață mai mare de carosabil și trotuare.

În distribuția funcțiunilor, s-a încercat pe cât posibil amplasarea locuințelor de vacanță perimetral, în imediata vecinătate a pădurii (similar cu propunerea din PUZ-ul vechi), însă mai există pe alocuri și zone centrale ce adăpostesc funcțiunea de locuire.

În zona de intrare în Luncile Prigoanei (intrarea dinspre Oașa) s-au concentrat funcțiunile cu un caracter sportiv. Astfel, aici s-au propus un centru sportiv (cu o sală de sport multifuncțională), terenuri de sport (fotbal, baschet, volei, tenis), spații verzi de recreere și un centru de echitație ce aparține unui complex hotelier.

Una dintre cele mai importante zone care s-au conturat în acest proiect este cea unde se termină pârtia de schi propusă în PATZIO „Domeniul Schiabil Șureanu”. Acest punct va concentra în momentul în care se va realiza pârtia, un număr ridicat de funcțiuni variate asociate cu sporturile de iarnă. Astfel, s-au propus de o parte și de alta a pârtiei două zone de servicii complementare acesteia (alimentație publică,

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

centre de închiriere/achiziționare echipament sportiv, centre de inițiere, punct salvamont etc.).

În continuarea părții s-a propus un spațiu public larg care să continue culoarul public pe care îl reprezintă pârtia. Acest spațiu este mărginit în stânga și în dreapta de două fronturi ce vor adăposti funcțiunea de hotel, iar la parterul acestora s-a propus amplasarea de funcțiuni care să permită interacțiunea publicului cu fondul construit, mai exact, s-a propus un parter comercial care să se deschidă spre piața publică. Această piață are amplasat în centrul ei un patinoar (de dimensiuni olimpice) care va constitui un important punct de atracție pentru zonă.

În imediata vecinătate a acestui nucleu turistic (sosire/plecare pârtie și hoteluri) este propus un mare parking ce va deservi întreaga zonă Luncile Prigoanei, acesta cuprinzând și 8 spații de parcare pentru autobuze și spațiu pentru amplasarea unei stații de transport în comun în momentul în care va fi nevoie.

Tot lângă acest punct de concentrare maximă a funcțiilor turistice s-a propus și o grădiniță (sau centru de îngrijire copii), pentru ca turiștii cu copii mici să îi poată lăsa aici în perioada în care sunt pe pârtie.

O altă funcțiune propusă și în PUZ-ul vechi și care s-a menținut și în propunerea nouă este aceea a unei biserici cu casă parohială, amplasată într-un punct mai înalt, ce susține perspectiva principală de intrare în Luncile Prigoanei.

În zona de N-E a sitului s-a propus o zonă de tabără școlară sportivă, pe amplasamentul pe care există și în prezent aceeași funcțiune, însă propunerea restructurează întreg lotul, cu excepția terenului de sport. Vizavi de această funcțiune s-a propus o zonă de camping și bungalouri, care să permită amplasarea de corturi, dar și rulote, având un punct de administrație ce va gestiona zona.

Tot în nordul sitului, într-un areal mai retras și mai puțin populat, s-a propus o zonă de servicii de întreținere și construcții, ce va putea cuprinde service și spălătorie auto, stație de alimentare cu carburanți, producție și comerț materiale de construcții (necesar în perioada în care se vor construi imobilele din zonă) și alte funcțiuni de acest tip.

S-au mai propus de asemenea și două zone de gospodărire comunală ce vor cuprinde un rezervor de apă și o stație de epurare.

Restul terenurilor care nu vor fi construibile se propune să rămână ocupate cu spații verzi naturale (pașuni). Același lucru este valabil pentru zona rezervației naturale „Tinoavele de la Luncile Prigoanei”, unde este interzisă orice intervenție antropică (cu excepția unei împrejurări realizate din materiale locale, mai precis o structură de lemn realizată în metodă tradițională). În jurul acestei rezervații se propune un pietonal realizat din piatră naturală, care să permită promenada în jurul rezervației, și pe alocuri traversarea peste aceasta pe structuri pietonale suspendate realizate tot din lemn.

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

BILANȚ TERITORIAL PROPUȘ

Nr.	Zone funcționale	Suprafața (mp)
1	Zona hoteluri	31831.93
2	Zona pensiuni	38793.29
3	Zona locuire de vacanță	72989.33
4	Zona posibilitate extindere parcele	17782.40
5	Zona culte	2613.71
6	Zona dotări pârție	5010.35
7	Zona camping	5757.19
8	Zona tabără	14919.54
9	Zona servicii	5115.21
10	Zona centru de echitație	20324.74
11	Zona sport	29777.60
12	Zona pârție	3052.34
13	Zona ocol silvic	5643.10
14	Zona pepinieră	1610.60
15	Ape	6027.13
16	Zona gospodărire comunală	1181.51
17	Zona spații verzi naturale	222787.24
18	Zona spații publice	14691.16
19	Zona circulații carosabile si pietonale	92272.70
20	Parcaje publice	9812.50
21	TOTAL	601993.57

3.6. Dezvoltarea echipării edilitare

Alimentarea cu apă

Se propune un sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă, pentru un număr de cca. 1250 persoane, compus din:

Sursa de apă utilizată este într-o zonă cu multe izvoare, aflate lângă pârția de schi ce coboară de pe Vf lui Pătru. Apa va fi captată prin drenuri și camere de captare pentru izvoare, concentrate și difuze, de unde va curge gravitațional la gospodăria de apă, propusă la o cotă care să asigure alimentarea cu apă în sistem gravitațional.

Gospodăria de apă va cuprinde rezervorul de înmagazinare pentru apa potabilă și o stație de tratare (dacă este cazul) apă brută pentru potabilizare.

BREVIAR DE CALCUL (cf. S.R. 1343 - 1/2006

Ipoteze de calcul:

- Număr locuitori estimați - 1260 loc;
- Necesar apă pentru nevoi gospodărești - 120 l/om/zi (căsuță);
- Necesar de apă pentru nevoi publice- 150 l/om/zi (cabane, pensiuni, restaurante);

Debite caracteristice ale necesarului de apă:

Ng = 460 loc;

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

$$N_p = 800 \text{ loc.}$$

$$N_g = 460 \text{ loc} \times 120 \text{ l/om zi} = 55.200 \text{ l/zi} = 55,20 \text{ mc/zi.}$$

$$N_p = 800 \text{ loc} \times 150 \text{ l/om zi} = 120.000 \text{ l/zi} = 120,0 \text{ mc/zi}$$

$$Q_{\text{zi med}} = N_g + N_p = 55,20 \text{ mc/zi} + 120 \text{ mc/zi} = 175,20 \text{ mc/zi.}$$

$$Q_{\text{zi max}} = K_{\text{zi}} \times Q_{\text{zi med}} = 1,2 \times 175,20 \text{ mc/zi} = 210,24 \text{ mc/zi}$$

$$Q_{\text{or. max}} = Q_{\text{zi max}} / 24 \times K_{\text{or.}} = 210,24 / 24 \times 2,4 = 21 \text{ mc/h.}$$

Recapitułație debite

Q zi med		Q zi max		Q or. max	
mc/zi	l/s	mc/zi	l/s	mc/h	l/s
175,2	2,02	210,24	2,43	21	5,83

Calculul volumului de înmagazinare

$$V_{\text{REZ}} = V_{\text{RI}} + V_{\text{COMP}}$$

$$V_{\text{RI}} = V_{\text{I}} + V_{\text{CONS}}$$

$$V_{\text{I}} = 54 \text{ mc/zi cf. Anexa IV.2. GP. 106-04}$$

$$V_{\text{cons}} = a \times Q_{\text{or.max}} \times T_e, \text{ unde } a = 0,7 \text{ și } T_e = 3 \text{ ore.}$$

$$V_{\text{cons}} = 0,7 \times 21 \times 3 = 44,10 \text{ mc.}$$

$$V_{\text{RI}} = 54 \text{ mc} + 44,10 \text{ mc} = 98,10 \text{ mc.}$$

$$V_{\text{COMP}} = 50 \% \text{ din } Q_{\text{zi med}} \text{ cf. Legii 98/1994} = 87,60 \text{ mc.}$$

$$V_{\text{REZ}} = 98,10 \text{ mc} + 87,60 \text{ mc} = 185,7 \text{ mc.}$$

Se va adopta soluția unui rezervor metalic modular cu o capacitate de 200 mc.

Canalizarea și epurarea apelor menajere

Se admite principiul: Cantitate de apă uzată este identică cu cea preluată din sistemul centralizat de alimentare cu apă.

Sistemul de canalizare va avea o structură arborescentă, având axul central, relativ paralel cu pârăul Luncile Prigoanei. Trecherile de pe un mal pe altul se vor face numai prin punctele în care va fi cel mai puțin afectată zona protejată (pe lângă pod).

Determinarea debitelor de apă la canalizare (cf. SR 1846 - 1/2006)

$$Q_{\text{zi med}} = 175,2 \text{ mc/zi;}$$

$$Q_{\text{zi max}} = 210,24 \text{ mc/zi;}$$

$$Q_{\text{or. max}} = 21 \text{ mc/h}$$

$$Q_{\text{or. Min}} = P/24 \times Q_{\text{zi max}} = 0,10/24 \times 210,24 = 0,87 \text{ mc/h}$$

Se propune o stație de epurare ecologică, dimensionată la debitele de mai sus, care va fi amplasată în aval de stație. Apele preepurate vor fi deversate în Pârăul Prigoana.

Alimentarea cu energie electrică

Întreaga stație va fi alimentată cu energie electrică, prin cadrul unei magistrale de medie tensiune, care leagă barajul de la Canciu prin Poarta Raiului, Luncile Prigoanei, Coloniile Oașa, cu Barajul Oașa.

Stațiunea Luncile Prigoanei va fi racordată la această magistrală, printr-un transformator de rețea care asigură racordarea la rețeaua locală de alimentare cu energie electrică. Rețeaua locală de alimentare cu energie electrică se realizează de către o firmă specializată, pe baza unui proiect aprobat de către de

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

către SDFEE Alba.

Telecomunicații

Pentru asigurarea serviciilor de telefonie în zonă se impune montarea pe un amplasament stabilit a unor antene care să permită utilizarea telefoniei mobile și fixe, precum și a serviciilor de internet și televiziune.

Alimentarea cu căldură

Asigurarea necesarului caloric pentru perioada rece se va face cu ajutorul centralelor termice cu combustibil solid (lemn, pește etc.) sau cu ajutorul energiei electrice. Primăria Șugag va încuraja utilizarea surselor de energie alternativă (solară ș.a.)

Gospodărirea comunală (amenajări sortare, evacuare, depozitare transport etc.).

Unitățile turistice vor dispune de platforme amenajate pentru containere destinate colectării selective a deșeurilor. Cabanele/casele de vacanță ale persoanelor fizice vor fi dotate cu pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor.

Evacuarea și depozitarea deșeurilor menajere se face de către o unitate specializată pe bază de contract prestări servicii încheiat cu Primăria Șugag.

3.7. Protecția mediului

Diminuarea până la eliminare a surselor de poluare

- Zona va dispune de sisteme de canalizare și epurare a apelor uzate;
- Odată cu realizarea sistemului de canalizare/epurare fiecare persoană fizică sau juridică are obligația să se racordeze la acesta;
- Managementul deșeurilor se va face în mod centralizat, în final stațiunea va dispune de platforme pentru containere menajere și coșuri stradale pentru deșeuri;
- sunt interzise defișările sau tăierile de copaci situați la limita terenului concesionat inclusiv de pe parcele, dacă nu este un impediment pentru a construi.

Epurarea și preepurarea apelor uzate

Zona va beneficia de sistem propriu de canalizare și epurare menajeră, la care sunt obligați să se racordeze toți consumatorii din zonă. Până la definitivarea acestora se vor utiliza fosele septice individuale.

Depozitarea controlată a deșeurilor

- Fiecare cabană/casă de vacanță este obligată să dispună de pubele pentru gunoiul menajer.
- Pensunile, hanurile și hotelurile vor amenaja într-un spațiu accesibil platforme pentru amplasarea containerelor destinate colectării selective a gunoiului menajer.
- În zonele centrale, și pe străzi vor fi amplasate coșuri de gunoi menajer.

3.8. Obiective de utilitate publică PROPUSE

- Sistemul de circulații
- sistem de alimentare cu apă,
- sistem de canalizare,
- stație de epurare,
- platforme și containere pentru colectarea gunoiului menajer,
- punct sanitar și farmaceutic.

Identificarea tipului de proprietate asupra bunului imobil

În ceea ce privește proprietatea asupra terenurilor, majoritatea acestora se află în proprietatea

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

Consiliului Local Șugag, cu excepția câtorva loturi care au fost vândute și se află acum în proprietate privată. O parte din terenurile Consiliului au fost date în concesiune, iar o altă parte urmează să fie concesionate după realizarea PUZ-ului. De asemenea, circulațiile propuse vor fi trecute în domeniul public.

4. CONCLUZII – MĂSURI ÎN CONTINUARE

Luncile Prigoanei reprezintă una dintre zonele cu un potențial turistic foarte mare din cadrul județului Alba și Comunei Șugag, iar dezvoltarea acesteia poate aduce beneficii atât la nivel local, cât și regional și Județean.

Cadrul natural este deosebit de favorabil dezvoltării unui sat de vacanță, poiana având o suprafață relativ plană, aflată într-un sector lărgit al cursului văii Prigoanei. Peisajul deosebit oferit de crestele Vârfului lui Pătru, Aușel și Șureanu este spectaculos.

Caracteristicile climatice ale zonei reprezintă premisa unei dezvoltări turistice care să permită activitate în zonă atât în sezonul cald cât și în cel rece.

Vegetația și fauna variată prezintă aici contribuie de asemenea la sporirea gradului de atractivitate turistică. Pădurile din împrejurimile Luncilor Prigoanei sunt populate de mamifere de interes cinegetic dintre care putem menționa cerbi, urși, mistreți, căprioare, lupi, vulpi, viezuri, râși etc.

Atracția turistică pentru Luncile Prigoanei este oferită și de o serie de rezervații naturale care se găsesc atât în poiană cât și în teritoriul înconjurător. Valențe deosebite ale stațiunii sunt și ruinele castrului roman de pe Aușel și ruinele cetății dacice de la căpâlna, precum și luciul lacului de acumulare de la Oașa, care permite o dezvoltare a sporturilor nautice.

De asemenea, pentru valorificarea tradițiilor etnografice ale Văii Sebeșului (olărit, cusături, icoane pe sticlă, obiecte de lemn) ar fi interesant dacă pe lângă festivalul de folclor din Șugag care are loc în a patra duminică a lunii mai, cu ocazia plecării oilor la munte, s-ar revitalizanele de pe Șureanu și Vf lui Pătru din 29 iunie și 15 august.

Aerul deosebit de curat precum și apele curgătoare nepoluate care dau posibilitatea unei bune aprovizionări cu apă potabilă a stațiunii sunt alte puncte tari ce susțin dezvoltarea zonei.

Este foarte important ca zona să se dezvolte, permițând activități ce se pot desfășura în toate sezoanele, pentru ca aceasta să nu devină populată cu turiști doar în sezonul rece, ci și în restul anotimpurilor.

Proiectul „Domeniul Schiabil Șureanu” reprezintă un element esențial ce poate susține dezvoltarea turismului în zonă.

Pentru a permite dezvoltarea și evoluția stațiunii, este necesară crearea unei infrastructuri de transport și tehnico-edilitară care să permită investitorilor să realizeze obiectivele dorite care să poată funcționa optim. Astfel, modernizarea și extinderea rețelei de drumuri, a celei electrice, realizarea aprovizionării cu apă în sistem centralizat, crearea unor stații de epurare și a unui sistem de colectare și depozitare a deșeurilor vor fi investiții esențiale ce vor reprezenta punctul de plecare pentru numeroase investiții în zonă.

Pentru a se putea materializa acest proiect, este însă nevoie de mecanisme de control capabile să monitorizeze dezvoltarea în zonă, pentru ca aici să nu continue dezvoltarea haotică, ci să se contureze o stațiune turistică atractivă și bine definită ca imagine și servicii oferite.

Întocmit:
arh. MARIUS BARBIERI

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

ANEXE STUDIU GEOTEHNIC

Anexa 1

SC "GOLD TEAM" SRL

Aut. nr. J01/738/1993

Sediu: Str: Pavlov, nr. 6A

Alba Iulia

Telefon: 058/827539

REFERAT GEOTEHNIC

afereent proiectului:

"PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI"

Prezentul referat geotehnic privind estimarea condițiilor de fundare pe amplasamentul care face obiectul proiectului "PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI" a fost întocmit la solicitarea SC "CAPITEL" BARBIERI SNC, în calitatea sa de proiectant general.

Deoarece referatul de față a fost elaborat numai în baza datelor furnizate de literatura de specialitate, a observațiilor directe de teren și a informațiilor orale culese din zonă, el are un evident caracter informativ; pentru amplasamentele stricte ale viitoarelor obiective fiind necesare, în fazele ulterioare de proiectare, executarea de lucrări geotehnice de teren și de laborator, putându-se astfel preciza în amănunt condițiile de fundare.

Zona care face obiectul prezentului proiect este amplasată în bazinul superior al p. Prigoana, afluent local al v. Sebes, în relativă vecinătate a lacului Oașa, înscriindu-se astfel în perimetrul masivului Șureanu.

Sub aspectul geomorfologiei majore, zona "Luncile Prigoanei" se înscrie în arealul suprafeței de eroziune pântinei; apărând ca arie depresionară largă, cu o altimetrie cuprinsă între 1350 și 1470 m, înconjurată de forme de relief pozitive, cu altitudini de peste 2000 m (Vf. Șureanu și Vf. lui Pătru), sau mai modeste, de 1507 și 1696, Vf. Fata respectiv Vf. Fetița.

În planul geomorfologiei minore, zona se prezintă sub forma unor lunci cu o dezvoltare relativ modestă, formate de afluenții văii Prigoanei, cu suprafețe practic plane și cvasiorizontale, foarte stabile, mărginite de versanți cu înclinare variabilă, specifice reliefurilor dezvoltate pe roci cristaline, împăduriți sau acoperiți cu vegetație ierboasă.

Din punct de vedere geologic, masivul Șureanu este constituit predominant din șisturi cristaline mezo și epimetamorfice. Seria mezo-metamorfică prezintă cea mai mare extindere fiind reprezentată prin gnaise, paragnaise, amfibolite micașisturi (cu granați, disten, staurolit) atribuite anteproterozoicului superior.

Seria epimetamorfică apare pe o arie restrânsă, ocupând partea de nord a masivului, fiind alcătuită din roci sedimentare, aparținând proterozoicului superior – carboniferului inferior, metamorfozate în paleozoic, ca efect al orogenezei hercinice.

Formarea edificiului montan este atribuită orogenezei alpine (fazele austriacă și laramică), urmând ca în paleogen să se producă o ridicare generală a zăneii cristaline, iar în miocen să apară scufundările laterale care au generat depresiunile intramontane Petroșani și Hațeg. Ulterior întreg edificiu montan suferă mișcări sacadate de ridicare intrând în faza modelării subaeriene.

În cuaternar se formează și se acumulează acele depuneri superficiale care interesează din punct de vedere geotehnic, ele constituind în fapt stratul de fundare. Astfel se formează în zona de albie majoră (de luncă) a p. Prigoana și a afluenților săi o serie de depozite cu granulometrie grosieră, constituite din bolovănișuri cu pietriș și nisip, cu elemente constitutive din roci cristaline, foarte bune ca terenuri de fundare.

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

În zonele de racord al luncilor cu versanții și pe pantele acestora apar formațiunile de alterare hipergenă, depozitele deluvio-proluviale, constituite din fragmente angulare de roci cristaline, de diferite dimensiuni, prinse într-o matrice argiloasă-prăfoasă-nisipoasă, în general plastic consistentă. În zona de racord a versanților cu lunca aceste depozite au grosimi mai mari, materialul lor, în special cel cu granulometrie fină, fiind în parte iluviat din versanți, mai ales de acolo unde vegetația a fost mai redusă.

Aceste depozite sunt încadrate în categoria terenurilor bune pentru fundare.

O notă caracteristică a zonei o constituie cele 7 mlaștini oligotrofe, dispuse pe o lungime de cca. 2,5 km, cu o suprafață de cca. 6,5 ha, care formează rezervația botanică "Tinoavele din Luncile Prigoanei", care conservă o serie de relice glaciare, caracteristice văii Sebeșului. O parte dintre aceste tinoave prezintă aspecte ușor bombate, în timp ce altele sunt acoperite cu exemplare mari de molid, fiind de fapt adevărate molidișuri înmlăștinate, cu suprafețe neregulate și numeroase mușuroaie.

Evident, această zonă va fi protejată.

În această ordine de idei se menționează existența solurilor turboase, ce apar sub vegetația de sphagnum și alte specii adaptate la aciditatea puternică, care au o mare capacitate de reținere a apelor meteorice, au un conținut ridicat de substanțe organice vegetale și sunt sărace în elemente minerale și a celor cambice, soluri brune accide, mai mult sau mai puțin podzolite.

Evident, solurile turboase, uneori cu grosimi relativ mari, nu vor putea fi incluse în zonele de influență a fundațiilor viitoarelor construcții, capacitatea lor portantă fiind foarte redusă și deformările lor sub sarcinile aduse de fundații foarte mari.

Referitor la hidrografia și hidrogeologia perimetrului se poate spune că:

cel mai important curs de apă este p. Prigoana (afluent al văii Sebeșului), care drenează întreaga rețea hidrografică, atât cea cu caracter permanent cât și cea semipermanentă/torențială;

apele subterane se organizează la nivelul albiilor majore, ca pânze freatice cu nivel liber, în aluviuni grosiere la adâncimi variabile, cuprinse între 1 și 2-2,5 m;

în zonele de versant apele subterane au un aspect hidrodinamic mai capricios, acumulându-se în partea bazală a depozitelor deluvio-proluviale, la contactul acestora cu roca vie, mai mult sau mai puțin impermeabilă.

În general aceste ape prezintă asupra elementelor de beton și beton armat al construcțiilor cu care vin în contact, un posibil caracter agresiv general acid și carbonatic de intensitate slabă până la intensă.

Având în vedere cele prezentate anterior cu privire la particularitățile geotehnice ale perimetrului, estimăm în cadrul acestuia următoarele condiții de fundare:

▪ ZONELE DE ALBIE MAJORĂ (LUNCĂ)

În aceste zone fundarea este indicat să se facă pe stratul de bolovănișuri cu pietriș și nisip, cu o presiune convențională de 450 kPa, la adâncimi minime de cca. 1,20 – 1,30 m, de la nivelul solului, sau a terenului sistematizat local fiind posibil contactul fundațiilor cu apele subterane, motiv pentru care amenajarea de subsoluri rămâne o problemă care se va rezolva de la caz la caz, pe amplasamentul fiecărui obiectiv.

În aceste zone nu apar fenomene de tasare diferențială mare și terenurile de fundare nu prezintă contractilitate ridicată.

2. ZONELE DE VERSANT

În cadrul acestor zone fundarea viitoarelor obiective se va face la adâncimi de cca. 1,20 – 1,30 m, de la nivelul terenului sistematizat, pe stratul deluvio-proluvial, constituit din fragmente de roci cristaline cu dimensiuni variabile, prinse într-o matrice argiloasă-prăfoasă-nisipoasă, plastic consistentă, cu presiune convențională de cca. 200 – 250 kPa.

Și în cadrul acestor zone se estimează că terenurile de fundare nu sunt contractile și nu pot duce la

PLAN URBANISTIC ZONAL LUNCILE PRIGOANEI – MEMORIU GENERAL

aparitia fenomenelor de tasare diferentiale mare.

Din punct de vedere seismic, perimetrul zonei "Luncile Prigoanei" se încadrează în zona seismică de calcul E, având coeficientul seismic $K_s = 0,12$.

Cu excepția pământurilor turboase (al căror conținut de substanțe minerale este scăzut), pământurile rezultate din săpături se vor putea utiliza ca material de umplură cu condiția compactării lor, manual sau mecanizat, în straturi succesive de 0,20 – 0,30 m grosime, până la atingerea unor greutateți volumetrice de control de cca. 19 kN/mc.

În cadrul lucrărilor de sistematizare verticală sugerăm ca taluzurile cu înălțimi relativ mici, să nu depășească $30-35^{\circ}$, pentru a putea fi asigurată stabilitatea lor pe timp îndelungat.

În încheiere menționăm din nou că prezentul referat geotehnic are caracter informativ, putând servi la întocmirea proiectului "PLAN URBANISTIC ZONAL - LUNCILE PRIGOANEI"

În fazele ulterioare de proiectare se vor stabili pe amplasamentul fiecărui obiectiv, condițiile geotehnice de fundare.

Studiu geo. Întocmit: ing. Preda Paul Vasile